NN 28/2021 (19.3.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-4431/2019 od 18. veljače 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

618

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica vijeća, te suci Mato Arlović, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnio Veselin Adamović iz Rijeke, kojeg zastupa Vlado Vladika, odvjetnik u Rijeci, na sjednici održanoj 18. veljače 2021. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Vrhovni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku u predmetu broj: Rev 3454/2019 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvoga idućeg dana od dana objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Općinski sud u Rijeci dužan je provesti ovršne radnje i dovršiti postupak ovrhe u predmetu koji se vodi pred tim sudom, pod poslovnim brojem: Ovr-599/2019 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvoga idućeg dana od dana objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

IV. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Veselinu Adamoviću iz Rijeke, Strossmayerova 3, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), u iznosu od 19.300,00 kuna.

V. Naknada iz točke IV. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VI. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Veselin Adamović iz Rijeke (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg zastupa Vlado Vladika, odvjetnik u Rijeci, podnio je 29. listopada 2019. ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) smatrajući da mu je trajanjem parničnog i ovršnog postupka koji se vodio pred Općinskim sudom u Rijeci pod brojevima P-323/10, P-636/2015, P-3013/2016 i Ovr-599/2019 povrijeđeno ustavno pravo na donošenje odluke u razumnom roku, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

U ustavnoj tužbi podnositelj je zatražio da Ustavni sud parnični i ovršni postupak razmotri kao jedinstvenu cjelinu.

Podnositelj predlaže da Ustavni sud usvoji ustavnu tužbu, naloži Općinskom sudu u Rijeci donošenje odluke u predmetu broj: Ovr-599/2019 u najkraćem mogućem roku, te predlaže da mu se odredi primjerena naknada.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona, pribavljeni su spisi Općinskog suda u Rijeci brojevi: P-3013/16 (ranije P-636/15, P-323/2010), Ovr-599/2019, Su Gzp I-2/2017 i Su Gzp I-75/2015.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

a) Parnični postupak

3. Podnositelj, zastupan po odvjetniku Braslavu Bartuloviću iz Rijeke, podnio je 9. veljače 2010. Općinskom sudu u Rijeci tužbu kojom traži od tuženice Fides Milevoj iz Rijeke, Strossmayerova 3, predaju u posjed nekretnine, koja je u njegovom vlasništvu – stana na 4. katu s desne strane u jugozapadnom dijelu zgrade koji se sastoji od tri sobe, kuhinje, hodnika, kupaone, nužnika i ostalih nusprostorija ukupne površine 196 m^2, koji se nalazi u kući broj 3, zgrade i dvorište u Sušaku, sagrađenoj na k.č.br. 2181 k.o. Trsat – Sušak, koji je upisan u poduložak 8 zk.ul. 1573 (u daljnjem tekstu: sporni stan) u roku od 15 dana, te da mu naknadi troškove parničnog postupka.

Predmet se vodio pod brojem P-323/10.

Parnični sud je 25. veljače 2010. odredio dostavu tužbe tuženici na odgovor.

Podnositelj je 30. srpnja 2010. podnio sudu prijedlog za određivanje privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine te je zatražio da sud naloži tuženici da ga odmah uvede u suposjed spornog stana na način da mu preda jedan primjerak ključeva brave ulaznih vrata stana i ulaza u zajednički hodnik zgrade te da mu dopusti daljnji nesmetan boravak u stanu i korištenje istog sve do pravomoćnog okončanja parničnog postupka te da se ubuduće za trajanja privremene mjere kloni svakog daljnjeg smetanja podnositelja u suposjedu spornog stana pod prijetnjom novčane kazne, a da se u protivnom ovlašćuje podnositelj da u prisutnosti sudskog ovršitelja i bravara zamijeni postojeću bravu ulaznih vrata stana drugom odgovarajućom bravom i jedan primjerak ključeva zadrži za sebe, a drugi preda tuženici, što je tuženica dužna trpjeti.

Parnični sud je 30. srpnja 2010. odredio da se prijedlog podnositelja dostavi tuženici te je odredio ročište za 31. kolovoza 2010.

Ročište određeno za 31. kolovoza 2010. odgođeno je, jer tuženica nije nazočila, a dostava poziva za nju nije bila iskazana, te je sud odredio da će ju na iduće ročište određeno za 27. rujna 2010. pozvati putem sudskog dostavljača.

Ročište određeno za 27. rujna 2010. odgođeno je, jer tuženica nije nazočila, a dostava poziva izvršena putem sudskog dostavljača nije bila iskazana. Određeno je da će se podaci o prebivalištu tuženice pribaviti službenim putem.

Sud je istoga dana od Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijske uprave primorsko-goranske, Odsjeka za prijavništvo i osobne isprave Rijeka (u daljnjem tekstu: MUP) zatražio dostavu podataka o prebivalištu tuženice istaknuvši da moli žurnost u postupanju.

Iz dopisa MUP-a dostavljenog parničnom sudu 5. studenoga 2010. proizlazi da tuženica ima prebivalište na adresi spornoga stana u Rijeci, Strossmayerova 3.

Iduća rasprava održana je 13. rujna 2011. Na toj raspravi punomoćnik podnositelja istaknuo je da je među istim strankama pred istim sudom u tijeku parnica radi utvrđenja izvanbračne stečevine te da će sud izvijestiti za kada će biti određeno saslušanje tuženice, kako bi joj tom prilikom mogao dostaviti poziv za raspravu u konkretnom predmetu. Rasprava je odgođena te je određeno da će se iduća odrediti kada punomoćnik podnositelja izvijesti sud o naprijed navedenom.

Podneskom od 10. travnja 2012. podnositelj je izvijestio sud da je opozvao punomoć dosadašnjem punomoćniku te da je za zastupanje u konkretnom slučaju opunomoćio Vladu Vladiku, odvjetnika u Rijeci. Zatražio je žurno postupanje u konkretnom predmetu te predložio sudu da službenim putem od MUP-a zatraži potvrdu o adresi prebivališta tuženice te da u konačnici istakne pismeno na oglasnoj ploči suda.

Podneskom od 10. srpnja 2012. podnositelj je izvijestio sud da dostava poziva tuženici neće biti moguća na način kako je određeno na raspravi 13. rujna 2011., već moli sud da službenim putem od MUP-a zatraži potvrdu o adresi prebivališta tuženice te da u konačnici istakne pismeno na oglasnoj ploči suda.

Na ročištu 5. listopada 2012. tuženica nije nazočila, a dostava poziva za nju uredno je bila iskazana. Sud je odbio podnositeljev prijedlog za donošenje presude zbog ogluhe, podredno zbog izostanka, te je odredio provođenje dokaza saslušanjem stranaka. Iduće ročište određeno je za 29. listopada 2012. To ročište je odgođeno na prijedlog zamjenika punomoćnika podnositelja, jer će podnositelj boraviti u Hrvatskoj početkom studenoga te će moći osobno pristupiti i biti saslušan. Tuženica nije pristupila, a dostava poziva za nju uredno je iskazana. Sud je odredio iduće ročište za 8. studenoga 2012. na koje će se tuženica pozvati putem oglasne ploče suda.

Na ročištu 8. studenoga 2012. tuženica ponovo nije nazočila, a dostava poziva za nju je uredno iskazana. Provedeno je saslušanje podnositelja. Glavna rasprava je zaključena te je sud donio presudu broj: P-323/10-9 kojom je podnositeljev tužbeni zahtjev prihvaćen. Navedena presuda otpremljena je strankama 21. studenoga 2012. Određeno je da će se dostava tuženici izvršiti putem oglasne ploče suda (stavljeno na oglasnu ploču istoga dana). Presuda je postala pravomoćna 17. prosinca 2012.

Podnositelj je istoga dana pozvan na plaćanje sudske pristojbe o čemu je dostavio dokaz 3. prosinca 2012.

Tuženica je 25. siječnja 2013. izvršila uvid u sudski spis te je zatražila dostavu presude od 8. studenoga 2012.

Tuženica je 22. veljače 2013. podnijela prijedlog za ponavljanje postupka navodeći da se u vezi vlasništva spornog stana između nje i podnositelja na Općinskom sudu u Rijeci vodi spor pod brojem Pob-160/09.

Istoga dana sud je dostavio prijedlog podnositelju na odgovor.

Podnositelj je 11. ožujka 2013. dostavio svoj odgovor u kojem navodi da je prijedlog nepravovremen te da ga treba odbaciti, a podredno odbiti, jer su navodi prijedloga neosnovani.

Na ročištu 17. travnja 2013. određeno je da će se radi uvida pribaviti spis broj: Pob-160/09 te da će odluka o prijedlogu za ponavljanje postupka biti donesena pisanim putem u zakonskom roku.

Podnositelj je podneskom od 14. svibnja 2013. zatražio izuzeće raspravne sutkinje Andreje Žigante navodeći da ima saznanja kako ona već duže vremena osobno poznaje tuženicu, i to u mjeri koja dovodi u pitanje njezinu nepristranost.

Sutkinja Andreja Žigante je u izjavi od 5. lipnja 2013. navela da je točno da poznaje tuženicu, ali ne u mjeri koja joj priječi objektivnost i nepristranost kod suđenja, a da u prilog tome govori i presuda od 8. studenoga 2012. kojom je usvojen podnositeljev tužbeni zahtjev.

Rješenjem od 14. lipnja 2013. odbijen je podnositeljev prijedlog za izuzeće raspravne sutkinje Andreje Žigante.

Rješenjem broj: P-323/10-19 od 19. rujna 2013. u konkretnom slučaju dopušteno je ponavljanje postupka te je ukinuta presuda od 8. studenoga 2012.

Podnositelj je protiv navedenog rješenja 1. listopada 2013. podnio žalbu.

Rješenjem od 21. studenoga 2013. podnositelj je pozvan na plaćanje sudske pristojbe na žalbu.

Spis je 2. srpnja 2014. otpremljen na Županijski sud u Rijeci radi odlučivanja o podnositeljevoj žalbi protiv rješenja od 19. rujna 2013., kojim je dopušteno ponavljanje postupka.

Rješenjem Županijskog suda u Rijeci broj: Gž-2238/2014-2 od 20. siječnja 2015. podnositeljeva žalba je odbijena te je potvrđeno rješenje Općinskog suda u Rijeci od 19. rujna 2013.

Navedeno rješenje dostavljeno je 27. veljače 2015. Općinskom sudu u Rijeci te je predmet potom dobio broj P-636/15. Rješenje je 6. ožujka 2015. dostavljeno punomoćnicima stranaka.

Podneskom od 9. ožujka 2015. podnositelj je zatražio žurno postupanje i određivanje rasprave.

Dana 20. ožujka 2015. podnositelj je podnio prijedlog za osiguranje nenovčane tražbine određivanjem privremene mjere, kojom se tuženici nalaže da odmah preda spornu nekretninu podnositelju u posjed, a koja privremena mjera će trajati do pravomoćnosti presude u konkretnom slučaju. Uz prijedlog podnositelj je dostavio presudu Općinskog suda u Rijeci broj: Pob-160/09 od 11. veljače 2014. (pravomoćna 4. ožujka 2014.), kojom je odbijen tuženičin tužbeni zahtjev kojim je tražila da se utvrdi da je ona vlasnica sporne nekretnine.

Dana 10. srpnja 2015. podnositelj je zatražio žurno postupanje o njegovom prijedlogu za određivanje privremene mjere.

Podnositelj je potom iznova podnio zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Dopisom broj: Su-Gzp I-75/15 od 4. kolovoza 2015. predsjednik suda zatražio je očitovanje raspravne sutkinje Andreje Žigante.

Rješenjem Općinskog suda u Rijeci broj: P-636/2015 od 28. kolovoza 2015. određena je privremena mjera kojom se tuženici nalaže spornu nekretninu predati u suposjed podnositelju, dok je podnositelj odbijen u dijelu kojim traži predaju sporne nekretnine u posjed.

Istoga dana, 28. kolovoza 2015., raspravna sutkinja dostavila je očitovanje predsjedniku Općinskog suda u Rijeci. U očitovanju je navedeno da je iduće ročište određeno za 28. rujna 2015. te da se tada očekuje zaključenje glavne rasprave.

Tuženica je 11. rujna 2015. podnijela žalbu protiv rješenja broj: P-636/2015 od 28. kolovoza 2015. Žalba je 23. rujna 2015. dostavljena podnositelju na odgovor.

Rješenjem broj: Su Gzp I-75/2015 od 22. rujna 2015. prihvaćen je podnositeljev zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku te je određeno da je raspravna sutkinja u predmetu broj: P-636/2015 (ranije P-323/10) u roku od tri mjeseca od dana dostave toga rješenja dužna okončati postupak.

Na ročištu 28. rujna 2015. zaključena je glavna rasprava te je za 30. rujna 2015. određeno ročište za objavu presude. Navedeno ročište za objavu presude odgođeno je zbog smrti u obitelji raspravne sutkinje, a iduće je određeno za 6. listopada 2015.

Na ročištu 6. listopada 2015. objavljena je presuda broj: P-636/2015-36 kojom je podnositeljev tužbeni zahtjev prihvaćen. Istoga dana raspravna sutkinja je izvijestila predsjednika suda da je predmet okončan.

Podnositelj je 1. listopada 2015. podnio Općinskom sudu u Rijeci prijedlog za provedbu rješenja broj: P-636/2015 od 28. kolovoza 2015. (privremena mjera), navodeći da tuženica nije dobrovoljno postupila po rješenju. Raspravna sutkinja je 9. listopada 2015. stavila naredbu »Proslijediti u ovršni odjel.« (list 107 parničnog spisa, rukom pisano).

Tuženica je 20. listopada 2015. protiv presude od 6. listopada 2015. podnijela žalbu. Žalba je 18. siječnja 2016. dostavljena podnositelju.